

EU Livsmedelsbistånd

Operativa programmet för bistånd till dem som har det
sämst ställt 2014-2020

Fonden för EU-bistånd till de
sämst ställda (FEAD)

Innehållsförteckning

1 ALLMÄN INFORMATION	3
1.1 Fondens allmänna principer	3
1.2 Dataskydd.....	4
1.3 Kontaktuppgifter	4
2 PARTNERORGANISATIONER.....	5
2.1 Ansökan om att bli partnerorganisation	5
2.2 Registrering i Livsmedelsverkets marknadsavdelningens kundregister	6
3 UPPHANDLING AV LIVSMEDEL OCH BEVILJANDE TILL PARTNERORGANISATIONERNA.....	6
3.1 Upphandling av livsmedel	6
3.2 Ansökan om livsmedelsstöd.....	6
3.3 Beviljande av livsmedel till partnerorganisationer	7
4 DISTRIBUTION AV LIVSMEDEL TILL PARTNERORGANISATIONERNA.....	8
4.1 Distributionen	8
4.2 Transporter av livsmedel.....	8
4.3 Lagring.....	9
5 Utdelning av livsmedel till dem som har set sämst ställt.....	9
5.1 De som har det sämst ställt	10
5.2 Utdelningsställen	10
5.3 Livsmedelspaket och måltider	11
5.4 Kompletterande åtgärder	11
5.5 Bokföring och rapportering.....	12
5.6 Förflyttningar av livsmedel till andra utdelningsställen eller partnerorganisationer.....	12
6 ÅRSBERÄTTELSE	13
7 ÖVERVAKNING AV STÖDETS ANVÄNDNING	13
8 BLANKETTER.....	13

1 ALLMÄN INFORMATION

Syftet med denna anvisning är att berätta om de bestämmelser som reglerar det livsmedelsbistånd som genomförs med stöd av den europeiska fonden för bistånd till dem som har det sämst ställt. Anvisningen baserar sig på Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 223/2014 och kommissionens delegerade bestämmelser samt ändringar av dem. Genomförandet av fonden regleras dessutom av Lagen om utveckling av regionerna och förvaltning av strukturfondsverksamheten (7/2014), Lagen om finansiering av regionutveckling och strukturfondsprojekt (8/2014) samt av det operativa programmet för bistånd till dem som har det sämst ställt 2014–2020.

1.1 Fondens allmänna principer

Den europeiska fonden för bistånd till dem som har det sämst ställt ersätter EU:s ordning för utdelning av livsmedel, som tillämpats i Finland åren 1996–2013. Efter det att det livsmedelsbistånd som tidigare ingick i budgetramen för EU:s jordbrukspolitik upphörde år 2013 inrättades det en fond för europeiskt bistånd till dem som har det sämst ställt för finansieringsperioden 2014–2020. Fondens viktigaste mål är att bidra till att lindra de svåraste formerna av fattigdom och att befrämja och förbättra den sociala samhörigheten. Från fonden erbjuds hjälp till enskilda människor, familjer, privathushåll eller grupper av människor i EU:s medlemsstater.

Fastän förordningen som reglerar fonden möjliggör också annat bistånd än utdelning av livsmedel har man i Finland beslutat rikta stödet till utdelning av livsmedel till dem som har det sämst ställt med hjälp av särskilt utvalda partnerorganisationer. Utöver livsmedel kan man ge rådgivning, vägledning eller annan hjälp som medverkar till att integrera människor i samhället på nytt. Genom att hjälpa de samhällsgrupper som har det svårast eftersträvar fonden också ett mer övergripande mål som är att förstärka den sociala samhörigheten.

Fondens huvudprinciper är:

- Icke-diskriminering: att förstärka och upprätthålla jämställdheten mellan män och kvinnor; respekt och människovärde för alla
- Miljö: att vid anskaffningen av livsmedel beakta eventuell klimatpåverkan och att sträva efter att minska matavfallet
- Att bidra till en balanserad kost: arbeta för en balanserad kost för dem som har det sämst ställt
- Verkningsfullhet och effektivitet: att garantera en oklanderlig skötsel av finanserna och lindra den administrativa bördan

Livsmedelsverket fungerar i Finland som programmets förvaltningsmyndighet och sköter centrerat upphandlingen av livsmedel och distributionen av livsmedel till partnerorganisationerna. Partnerorganisationerna delar ut livsmedlen som livsmedelsbistånd till dem som har det sämst ställt och erbjuder rådgivning och vägledning för att integrera människorna i samhället. Icke-vinstdrivande registrerade organisationer och samfund som bedriver hjälpverksamhet i Finland kan ansöka om att bli partnerorganisationer.

Bestämmelserna kan ändras, och ändringarna träder genast i kraft som sådana också i Finland. Lagstiftningen har alltid företräde framför denna guide. Eventuella juridiska anspråk ska göras på basis av lagstiftningen. Livsmedelsverket strävar efter att meddela partnerorganisationerna om eventuella ändringar av EU-bestämmelserna, men det går snabbast att få aktuell information om ändringar av bestämmelser via Europeiska unionens officiella tidning (eur-lex.europa.eu).

1.2 Dataskydd

Dataskyddet utgör en central del av Livsmedelsverkets verksamhet. När uppgifter lämnas ut och behandlas tar Livsmedelsverket alltid hänsyn till de krav som dataskyddet och informationssäkerheten ställer. Livsmedelsverket lämnar inte ut personuppgiftsmaterial till en tredje part utan ett särskilt tillstånd till utlämnande av uppgifter. Tillståndet söks hos Livsmedelsverket som noggrant utreder omständigheterna kring användningen och skyddet av uppgifterna samt datasäkerheten hos mottagaren av uppgifterna. Mer information om dataskydd får du av Livsmedelsverkets dataskyddsansvariga (tietosuoja@ruokavirasto.fi) och på adressen www.livsmedelsverket.fi/dataskydd.

Livsmedelsverket samlar dessutom uppgifter om samarbetsorganisationernas lokala utdelningsställen och deras kontaktpersoner för att ordna distribution av livsmedel. (se punkt 4.1. Distribution av livsmedel). Begäran om kontroll av personuppgifter ska individualiseras skriftligt, undertecknas och skickas till Livsmedelsverket till adressen kirjaamo@ruokavirasto.fi.

1.3 Kontaktuppgifter

Postadress: Livsmedelsverket, Marknadsavdelningen
PB 100, 00027 LIVSMEDELSVERKET

Telefon 029 530 0400 (växel)

E-postadress: ruoka-apu@ruokavirasto.fi
kirjaamo@ruokavirasto.fi

Information och blanketter: www.livsmedelsverket.fi/livsmedelsbistand

2 PARTNERORGANISATIONER

Livsmedelsverket fastställer på ansökan de partnerorganisationer som medverkar i programmet. Partnerorganisationerna är centralorganisationer, dvs. organisationer som kan ha underorganisationer eller lokalorganisationer, eller motsvarande aktörer (t.ex. sammanslutningar av församlingar) vars lokalorganisationer eller lokalförsamlingar genomför programmet i praktiken. Partnerorganisationernas kostnader för matutdelningen ersätts inte genom programmet.

2.1 Ansökan om att bli partnerorganisation

En centralorganisation eller ett centralsamfund kan ansöka om att väljas till programmets partnerorganisation antingen vid den egentliga ansökan för partnerorganisationer eller vid den kompletterande ansökningsomgång som utlyses separat vid ett senare tillfälle. Ansökan görs skriftligt med en ansökningsblankett som undertecknas och inlämnas jämte behövliga tilläggsuppgifter inom utsatt tid. De exakta ansökningstiderna publiceras på webbplatsen www.livsmedelsverket.fi/livsmedelsbistand.

Den undertecknade ansökan med bilagor skannas och skickas in som e-postbilaga till adressen: kirjaamo@ruokavirasto.fi. E-postmeddelandet märks med "Ansökan om att bli partnerorganisation".

Urvalskriterier

Livsmedelsverket har som mål att välja ett täckande nätverk av partnerorganisationer. I samband med valet av organisationer beaktas urvalskriterierna och de preciserande kriterierna i det operativa programmet för bistånd till dem som har det sämst ställt.

Kriterier för valet av partnerorganisationer:

- Partnerorganisationen är ett offentligt organ och/eller en icke-vinstdrivande organisation som är kapabelt/kapabel att dela ut livsmedelsbistånd och att vidta kompletterande åtgärder eller styra personer till ställen där sådana tillhandahålls i enlighet med förordningar och föreskrifter
- Partnerorganisationerna ska vara organisationer som är registrerade i företags- och organisationsdatasystemet
- Partnerorganisationerna ska styra dem som söker livsmedelsbistånd till ett ställe som tillhandahåller sådana kompletterande åtgärder som stöder genomförandet av programmet i syfte att stöda den sociala delaktigheten för dem som får livsmedelsbistånd

Preciserande kriterier:

- Partnerorganisationerna representerar så täckande som möjligt olika slags aktörer så att mindre bemedlade personer kan komma att omfattas av livsmedelshjälpen i stor utsträckning
- Vid valet av partnerorganisationer beaktas i mån av möjlighet organisationernas geografiska läge

- Partnerorganisationens erfarenhet av utdelningen av livsmedel
- Partnerorganisationens erfarenhet av åtgärder som bidrar till ökad social delaktighet eller av att styra personer till sådana

2.2 Registrering i Livsmedelsverkets marknadsavdelningens kundregister

En organisation eller ett samfund som valts till partnerorganisation ska registrera sig i kundregistret för Livsmedelsverkets marknadsstödsavdelning. Ansökan om registrering görs på blankett nr 561000 som kan laddas ner från verkets webbplats.

Registreringen sker centrerat, så att varje centralorganisation som ansöker om att bli partnerorganisation lämnar in en registreringsansökan. Marknadsavdelningen sänder registreringsbeslutet till organisationen. Organisationer som tidigare varit kunder hos Marknadsavdelningen behåller sitt tidigare kundnummer.

Om det sker förändringar i registeruppgifterna anmäls förändringarna till marknadsavdelningen med blankett (nr 561000B) eller på annat skriftligt sätt. De undertecknade blanketterna för registrering skannas in och skickas som e-postbilaga till adressen markkinaosasto@ruokavirasto.fi

3 UPPHANDLING AV LIVSMEDEL OCH BEVILJANDE TILL PARTNERORGANISATIONERNA

3.1 Upphandling av livsmedel

Den europeiska fonden för bistånd till dem som har det sämst ställt har anvisat Finland anslag för programperioden 2014–2020. Kommissionen kan dessutom, beroende på situationen i interventionslagren, anvisa också interventionslager för livsmedel att användas för fondens verksamhet.

För att lindra partnerorganisationernas administrativa börda anskaffar Livsmedelsverket de livsmedel som används för hjälpändamål i Finland centralt genom ett upphandlingsförfarande. På Livsmedelsverket beslutar man vilka produkter som läggs ut för upphandling. Vid upphandlingsbeslutet beaktar man vilka produkter partnerorganisationerna ansökt om.

3.2 Ansökan om livsmedelsstöd

Organisationerna ansöker om stöd som beviljas i form av livsmedel i samband med att de ansöker om att bli partnerorganisation och anger då de mängder (kilogram) livsmedel som behövs. Partnerorganisationerna ansöker om stöd centralt, så att den centralorganisation som fungerar som partnerorganisation sammanställer underorganisationernas och lokalorganisationernas ansökningar till en gemensam ansökan till marknadsavdelningen.

Från och med 2017 **ansöker de redan valda partnerorganisationerna årligen om stöd som beviljas som livsmedel för följande kalenderår. Ansökan görs före utgången av april innevarande år.** Under kalenderåret ordnas 2 distributioner och den ansökta kvantiteten livsmedel ska täcka bägge distributionerna. Livsmedelsverket fastställer separat de mängder livsmedel som beviljas partnerorganisationen innan distributionen påbörjas. De livsmedel som delas ut i Finland är avsedda enbart för biståndsverksamhet i hemlandet, inte för försäljning eller bistånd till närområden.

3.3 Beviljande av livsmedel till partnerorganisationer

Livsmedel kan beviljas till sådana partnerorganisationer vars sammanlagda levererade mängd produkter är minst 1000 kg/distribution/leveransadress. Livsmedelsverket distribuerar livsmedlen till utdelningsställen, som partnerorganisationen har anmält, två gånger årligen, som vår- och höstdistribution. Vid behov kan antalet leveranser ändras.

Partnerorganisationerna bestämmer inom ramen för sin verksamhet och sina lagringsmöjligheter när livsmedlen ska delas ut till dem som har det sämst ställt. Avsikten är att utdelningen ska inledas så snart som möjligt efter att leveransen från Livsmedelsverket har anlänt. Livsmedelsverket rekommenderar ändå att utdelningen inte planeras in samma dag eller dagen efter att livsmedlen levererats, eftersom organisationen ska hinna granska och registrera mottagningen av leveranserna.

Utdelningen kan ske till exempel i partnerorganisationens egna lokaler, i en lokal som ordnats särskilt för utdelningen eller direkt från den bil som distribuerat varorna. Livsmedlen delas främst ut i form av matpaket eller kassar, men de kan också användas för tillredning av mat. Paketens innehåll kan variera beroende på mottagarnas behov och familjernas storlek. Partnerorganisationerna bestämmer själva de berörda maximala utdelningsmängderna och meddelar dem även till Livsmedelsverket innan utdelningarna påbörjas.

Produkterna ska delas ut enligt Livsmedelssäkerhetsverkets anvisningar om användningstidpunkter för livsmedel (se Livsmedelsverkets anvisning: Livsmedel som överläts till livsmedelsbistånd¹). Också vid lagringen och hanteringen av livsmedel följer man anvisningar som gäller livsmedelssäkerhet.

Programmets operativa område omfattar hela Finland, inklusive Åland. Eftersom Ålands andel av Finlands strukturfondsmedel är högst 0,5 %, kan åländska organisationer vid valet av partnerorganisationer beaktas inom ramen för sin egen kvot, dock så att livsmedel anvisas till Åland endast i den mån det finns behov av dem. Ålands andel av livsmedelsbiståndet kan utgöra högst 0,5 % av värdet på de livsmedel som levereras. Av detta skäl ska en partnerorganisation som utöver fastlandet har utdelningsställen på Åland anmäla utdelningsställena på Åland och behov av hjälp separat till Livsmedelsverket.

¹ Mer information om hur delas ut svinmat som livsmedelsbistånd i Livsmedelsverkets webbsidor:

<https://www.ruokavirasto.fi/sv/foretag/livsmedelsbranschen/gemensamma-krav-for-livsmedelsbranschen/svinmat/> och anvisningen: http://aineisto.ruokavirasto.fi/evira20181231/www/globalassets/eviran_ohje_16035_2_sv.pdf

4 DISTRIBUTION AV LIVSMEDEL TILL PARTNERORGANISATIONERNA

4.1 Distributionen

EU-livsmedlen lagras tillfälligt i transportföretagets centrallager, och skickas därifrån vidare till organisationerna som palltransport. Produkterna levereras på engångspallar som inte returneras. Partnerorganisationernas kontaktpersoner informeras per e-post om när distributionerna inleds och samtidigt bekräftas de kvantiteter som organisationerna beviljats. Livsmedelsverket ber partnerorganisationerna att på en separat blankett före utsatt datum meddela adressen dit de fastställda livsmedelsmängderna ska levereras. De uppgifter om leveransplatsen som ska ingå är kontaktuppgifter till den som tar emot livsmedelsförsändelsen, kontaktpersonens namn, telefonnummer där personen kan nås under tjänstetid samt de mängder som partnerorganisationen önskar få levererade till varje utdelningsställe.

Om partnerorganisationen inte uppger dessa leveransuppgifter inom utsatt tid kan matmarknadsenheten i stället skicka organisationens livsmedel till en annan partnerorganisation. Om en partnerorganisationens behov av livsmedel minskar ska organisationen omedelbart meddela om detta till matmarknadsenheten, så att de livsmedel som inte blir använda kan ordnas till utdelning genom andra partnerorganisationer om möjligt.

4.2 Transporter av livsmedel

Livsmedlen distribueras varje år, en gång på våren och en gång på hösten. Livsmedelsverket avtalar i förhand om transportdatumet med kontaktpersonerna för leveransställena. Livsmedlen levereras i regel mellan kl. 8-16 och leveransen kan inte beställas till ett visst klockslag.

För att minimera transportkostnaderna strävar man efter att samordna transporter av de leveranser som förs till samma ort. Man transporterar inga livsmedelspartier som är mindre än 1000 kilogram. För större leveranspartier (över 3000 kilogram) behövs en lastbrygga eller lyftutrustning. Om ingendera finns att tillgå lossas lasten med hjälp av bilens bakbräde. I så fall lastas pallarna av från fullsläp i en terminal och distribueras till destinationen med en bil med bakbräde. Saken ska omnämnas i samband med att parterna avtalar om transportdatumet.

Om det behövs specialutrustning för att lasta av livsmedlen, och detta inte har varit känt i förväg, ansvarar mottagaren för kostnaderna för den utrustningen.

Partnerorganisationen ska se till att det när leveranserna anländer finns tillräckligt med personal på mottagningsstället som kan flytta in livsmedlen i lagren, så att inlagringen går smidigt. I de avtal man ingått med transportföretaget finns definierat hur lång avlastningstiden för olika stora lass är. Om tiden överskrids eller om man ber chauffören utföra extra arbete (t.ex. inbärning av varor) faktureras mottagaren för detta i efterskott. Om det inte finns någon på plats som tar emot lasten på den avtalade leveransdagen och chauffören måste hämta lasten på nytt ska mottagaren betala kostnaderna för den extra körningen.

Personen som tagit emot försändelsen ska innan hon eller han undertecknar försedeln kontrollera att den mängd produkter som levererats motsvarar mängderna på försedeln. Vid gemensamma leveranser ska de produkter som går till de olika organisationerna räknas innan de flyttas till organisationernas lager. Om mängderna skiljer sig mycket (t.ex. en pall för litet eller för mycket) ska man genast meddela om detta till Livsmedelsverket. Organisationen sparar ett eget exemplar av följesedeln.

Leveranserna kan försenas, därför rekommenderar man att utdelningen till dem som har det sämst ställt inte ordnas den dag produkterna levereras, och helst inte ännu följande dag.

4.3 Lagring

De leverans- och lagringsställen organisationerna uppger ska vara lämpliga för mottagning och lagring av livsmedel. Vid lagringen av livsmedel följer man Livsmedelssäkerhetsverket Eviras anvisningar. Det är viktigt att utrymmet där livsmedel förvaras är lämpligt som livsmedelslokal, det ska vara torrt och skyddat mot ljus, det skall vara lätt att hålla rent och det ska förhindras att skadedjur kommer in i utrymmet. Alla livsmedel ska förvaras så att de inte tar åt sig lukt eller smak från omgivningen. Om det också lagras andra varor i samma utrymme som livsmedlen ska man se till att de inte äventyrar livsmedelssäkerheten. Lagerutrymmet ska helst gå att låsa, och ska åtminstone vara ett utrymme dit obehöriga inte har tillträde.

Man måste följa med de lagrade livsmedlens märkningar om bäst före -datum och sista användningsdag, så att livsmedlen inte hinner bli för gamla. Om lagret inte finns i anslutning till utdelningsstället eller om flera organisationers matbiståndsprodukter förvaras i samma lager ska man vara extra noggrann med lagerbokföringen.

Om produkterna av misstag hinner bli för gamla eller förskämda får man inte längre dela ut dem, och man får inte heller förstöra dem på egen hand. De ska anmälas till Matmarknadsenheten (mängd i kilogram av olika produkter, lagringsadress, kontaktperson med kontaktuppgifter och orsak till att produkterna blivit för gamla eller förskämts). Livsmedelsverket ber efter prövning Tullen om handräckning, varvid Tullen kommer för att övervaka när produkterna förstörs eller tas ur sådan användning de är avsedda för. Organisationen måste på egen bekostnad förstöra eller avlägsna produkterna som blivit för gamla eller förskämda. Tullens uppgift är bara att övervaka situationen.

5 Utdelning av livsmedel till dem som har set sämst ställt

Livsmedlen delas ut till dem som har det sämst ställt i Finland. Utdelningen eller serveringen av måltider ska ordnas så att man når rätt målgrupp. Vid utdelningen av mathjälp följs principen om jämlikhet och icke-diskriminering. I annonseringen om utdelningen av livsmedel ska man nämna att EU-produkterna är avsedda för dem som har det sämst ställt. På utdelningsstället ska det i enlighet med punkt 5.2 finnas en affisch som upplyser om EU:s livsmedelsbistånd eller Unionens symbol.

Livsmedelsverket stöder partnerorganisationernas information. Livsmedelsverket kan skicka partnerorganisationerna e-postmeddelanden där man informerar om aktuella frågor som gäller

programmets genomförande och ger anvisningar om genomförandet. All information i breven som gäller produkter, bokföring eller lokalföreningarnas eller församlingarnas matutdelning överlag ska ges vidare till de instanser som genomför utdelningen. Meddelanden med aktuella frågor läggs också ut på Livsmedelsverkets webbplats. Dessutom kan partnerorganisationernas kontaktpersoner årligen sammankallas till ett möte där de kan dela med sig av sina erfarenheter, ge respons och upprätta nätverk.

5.1 De som har det sämst ställt

Mathjälpen kan delas ut genom s.k. öppen utdelning eller också mer slutet, så att biståndet riktas till en viss målgrupp. Det att man söker livsmedelshjälp, kommer till platsen och ställer sig i kö för att få livsmedelsbistånd är ett tillräckligt kriterium för att ha rätt till biståndet. Biståndet är avsett att delas ut i Finland. Avsaknad av medborgarskap är inget hinder för att få livsmedelsbistånd i samband med öppna utdelningar.

Livsmedelsbiståndet kan också riktas till en viss målgrupp utgående från partnerorganisationens verksamhet, t.ex. mindre bemedlade barnfamiljer, invandrare eller hemlösa. När man ansöker om att få bli partnerorganisation ska sökanden utreda hur och på vilka grunder målgruppen avgränsas samt på vilka grunder målgruppen väljs ut. I sådana fall baserar sig de minst bemedlade personernas rätt till livsmedelsbistånd på den service- eller kundrelation som personen har till partnerorganisationen.

5.2 Utdelningsställen

Livsmedel som anskaffats med stöd av fonden för bistånd till dem som har det sämst delas ut i de lokaler som partnerorganisationerna anser lämpa sig bäst för ändamålet. Partnerorganisationerna informerar också om utdelningen av livsmedel via kanaler de anser vara ändamålsenliga. Vid informationen följs principen om jämlikhet och icke-diskriminering så att alla målgrupper får information om utdelningen.

Partnerorganisationerna ska informera allmänheten om stödet från fonden genom att sätta upp minst en affisch om livsmedelsbiståndet (minsta storlek A3) eller placera ett unionsemblem av rimlig storlek på ett ställe som är tydligt synligt för allmänheten. Detta krav ska iakttas på alla ställen där matbistånd delas ut, men utan att stigmatisera de mindre bemedlade som tar emot matbistånd, utom om det inte är möjligt på grund av omständigheterna kring utdelningen. Partnerorganisationer som har webbplatser ska också ge en kort beskrivning av insatsen på sin webbplats, inklusive dess syfte och resultat, och genom att synliggöra unionens emblem (stjärnflaggan) framhäva stödet från unionens fond för dem som har det sämst ställt. På sin webbplats publicerar Livsmedelsverket de partnerorganisationer som valts ut samt hänvisningar till deras egna webbplatser.

Informationsmaterial kan beställas från Livsmedelsverkets matmarknadsenhet eller skrivas ut från Livsmedelsverkets hemsidor

5.3 Livsmedelspaket och måltider

Livsmedlen delas främst ut i form av matpaket eller matkassar, men de kan också användas för tillredning av måltider. Paketens innehåll kan variera beroende på mottagarnas behov och familjernas storlek. Innan matutdelningen inleds ska partnerorganisationen slå fast de planerade maximala mängderna livsmedel som ska delas ut enligt familjernas storlek, och meddela Matmarknadsenheten om detta.

Produkterna ska delas ut enligt Livsmedelssäkerhetsverkets anvisningar om användningstidpunkter för livsmedel. Inga avgifter för matkassarna eller måltiderna får tas ut av dem som har det sämst ställt. Organisationerna ska bokföra de mängder livsmedel de använt för tillredningen av måltider. En måltid är när en biståndstagare bjuds på exempelvis frukost eller lunch som tillretts av EU-livsmedel (också när bara små mängder EU-livsmedel har använts vid tillredningen).

5.4 Kompletterande åtgärder

Fondens särdrag är ett krav på att hjälpbehövande utöver stöd som beviljas för att tillgodose de grundläggande behoven också erbjuds rådgivning och vägledning som bidrar till att integrera människor i samhället. Partnerorganisationerna förutsätts vidta kompletterande åtgärder i syfte att stöda den sociala delaktigheten för dem som får livsmedelsbistånd (riktgivande förteckning):

- information om sådana tjänster eller projekt inom den offentliga sektorn eller tredje sektorn som stöder den sociala delaktigheten
- vägledning till social service, bostads- och/eller sysselsättningservice
- rådgivning i användningen av ovan nämnda tjänster eller annat stöd som bidrar till delaktighet
- rådgivning angående betydelsen av näringsrik kost och motion

De kompletterande åtgärderna vidtas antingen i samband med utdelningen av livsmedelsbistånd eller i någon annan lokal som partnerorganisationen betraktar som lämplig. Vid utdelningstillfället ska man åtminstone informera om var och på vilket sätt tjänsterna finns att få. Kompletterande åtgärder kan tillhandahållas också i samarbete med någon annan partnerorganisation eller någon annan organisation. Inget finansiellt stöd beviljas partnerorganisationerna för att de vidtar kompletterande åtgärder.

I de kompletterande åtgärderna tar man fasta på partnerorganisationernas sakkunskap (jfr församlingarnas diakoniarbete) och lokalkännedom när det gäller projekt (t.ex. ESF) och tjänster. Dessutom använder man sig av samarbetet mellan olika myndigheter. Man kan be myndigheterna lägga fram informationsmaterial om sina tjänster eller pågående projekt vid matutdelningsställena. Man kan också använda sig av andra informationssätt i samarbetet med myndigheterna.

5.5 Bokföring och rapportering

Organisationerna bokför användningen av de livsmedel de tagit emot och bevarar bokföringen och tillhörande dokument som gäller stödet. Livsmedelsverket utarbetar en särskild blankett för bokföringen (för uppföljning av utdelningen och ett sammandrag av bokföringen). De föreningar och församlingar som delar ut livsmedelsbistånd förutsätts använda Livsmedelsverkets blanketter.

Till bokföringen fogas alla dokument som berör utdelningen, såsom följesedlar man fått när livsmedel tagits emot och verifikat över förflyttningar av livsmedel inom eller mellan organisationer. Bokföringen och dess bilagor skickas inte till Livsmedelsverket utan förvaras hos organisationen och församlingarna med tanke på eventuell kontroll. Matmarknadsenheten ger varje år anvisningar om bokföringen och uppdaterar bokföringsblanketterna. I bokföringsanvisningarna berättas närmare om hur bokföringsblanketterna fylls i.

Enligt bokföringslagen ska handlingarna sparas i minst 6 år. Därtill ska alla andra dokument över utgifter som beviljats stöd ur fonden jämte verifikat sparas i tre år från och med den 31 december efter inlämnandet av de räkenskaper där utgifterna för insatsen ingår².

5.6 Förflyttningar av livsmedel till andra utdelningsställen eller partnerorganisationer

En partnerorganisation kan göra ändringar i utdelningen av livsmedel också efter att Livsmedelsverket distribuerat livsmedlen till utdelningsstället. Partnerorganisationerna kan flytta livsmedel från en underorganisation till en annan eller till underorganisationen i en annan partnerorganisation som är med i utdelningen av matbistånd samma år. De överflyttade produkterna kommer då att ingå i den andra organisationens utdelning, och den mottagande organisationen sköter också om att bokföringen av och rapporteringen om produkterna sköts som den ska. Överföringen av livsmedel ska antecknas i båda organisationernas bokföring, både i det överlåtande och i det mottagande mottagningsställets bokföring. För transportkostnaderna vid överföring av livsmedel kan inte sökas stöd ur programmet.

Om livsmedel delas ut i samarbete med en annan organisation som inte är godkänd som partnerorganisation för livsmedelsbistånd, eller som inte ansökt om partnerskap för just det året, ansvarar den partnerorganisation som ursprungligen tagit emot livsmedlen också för den utdelning av livsmedel som görs i samarbete med den andra organisationen. Den organisation som ursprungligen tagit emot livsmedlen ska i sin bokföring infoga bokföringen över den andra organisationens livsmedelsutdelning jämte bilagor. Den organisation som ursprungligen tagit emot livsmedlen rapporterar också i sin årsberättelse om produkterna som samarbetspartnern delat ut.

² (EU) 223/2014 art.51

6 ÅRSBERÄTTELSE

Partnerorganisationerna skickar inom januari månad året efter stödåret till Livsmedelsverket en redovisning över stödåret som baserar sig på underorganisationernas och/eller lokalföreningarnas eller församlingarnas bokföring. Årsberättelsen ska avfattas för varje år under vilket organisationen utdelar livsmedel som den har fått till dem som har det sämst ställt. I redogörelsen specificerar man per produktutdelningen av stödet samt utvärderar programmets genomförande och betydelse för stödmottagarna med hjälp av de stödiindikatorer som anges i kommissionens delegerade förordning (EU) nr 1255/2014. I årsberättelsen redogörs för bland annat kriterierna för val av stödmottagare, mottagarnas antal och antalet utdelade matpaket och måltider. Årsberättelsen uppgörs på Livsmedelsverkets blankett.

I årsberättelsen redogörs för bland annat kriterierna för val av stödmottagare, mottagarnas antal och antalet utdelade matpaket och måltider och målgruppen för stödet utvärderas enligt resultatindikatorerna (högst 15 år gamla, minst 65 år gamla, kvinnor, invandrare, utrikes födda eller minoriteter, handikappade, hemlösa). Partnerorganisationerna fogar förteckningar över eventuella medlemsföreningar o.a. som deltagit i livsmedelsutdelningen och deras kontaktuppgifter till sina årsberättelser.

7 ÖVERVAKNING AV STÖDETS ANVÄNDNING

Revisionsmyndighetsenheten vid finansministeriets finanscontrollerfunktion svarar för revisionen av programmet och Livsmedelsverket övervakar i egenskap av administrativ myndighet för att regelverken och bestämmelserna som gäller stödet iakttas i Finland. De kan också göra besök till utdelningsställena i samband med övervakning. Partnerorganisationer som deltar i utdelningen av stödet är skyldiga att ge sin bokföring för granskning, förutom till de ovan nämnda, också till kommissionens tjänstemän eller företrädare som bemyndigats av kommissionen, och som fått erforderliga fullmakter att utföra inspektioner på plats.

Övervakningen av bokföring och utdelning av mat gäller också enstaka biståndstillfällen och utdelningar.

8 BLANKETTER

Uppdaterade blanketter publiceras på Livsmedelsverkets webbsidor och kan hämtas på adressen www.livsmedelsverket.fi/livsmedelsbistand i punkt Guider och blanketter.